

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobkyně: **A. G.**
zastoupená Organizací pro pomoc uprchlíkům
se sídlem v Praze 9, Kovářská 4

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3
poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2018, čj. OAM-605/ZA-ZA12-ZA10-2018,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2018, čj. OAM-605/ZA-ZA12-ZA10-2018 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný správní orgán rozhodl dne 5. 10. 2018 o žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že tuto jí neudělil, a to s odkazem na nesplnění podmínek §§ 12 – 14b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

2. Žadatelka jako důvod své žádosti označila jednak vyhrožování ze strany neznámých osob, které hledaly jejího partnera, uvedla, že se tak stalo jen jednou a žalovaný tuto informaci hodnotil tak, že nelze dospět k závěru, že se jednalo o příslušníky bezpečnostních sil, žalobkyně se ani neobrátila o pomoc na státní orgány země původu a o azylově relevantní pronásledování se tak nemůže jednat. Obavy z případného uvěznění pro případ návratu do vlasti hodnotil žalovaný jako neopodstatněné. Jako další důvod své žádosti pak žalobkyně označila snahu pobývat se svým partnerem, který je rovněž žadatelem o mezinárodní ochranu, v neposlední řadě pak uváděla, že je feministka, a tyto jsou v zemi původu trestně stíhány. Ani tyto uvedené důvody žalovaný neshledal jako azylově relevantní.

II. Žalobní argumentace

3. Žaloba namítá pochybení žalovaného, spočívající v porušení §§ 2, 3, 50, 52 a 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), s tím, že žalobkyně splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, rovněž pak čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť v případě návratu je ohrožena nebezpečím mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu.
4. Jako hlavní důvod své žádosti žalobkyně uvedla vykonstruované stíhání svého druha M. P., který je rovněž žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, jeho jednání má na ni přímý dopad, jak plyne i z incidentu, který se odehrál po jeho odjezdu. Žalobkyně je feministkou a tyto jsou v Rusku považovány za extremistky a za své názory jsou často stíhány.
5. V doplnění žaloby ze dne 7. 11. 2018 pak žalobkyně uvedla, že je přesvědčena, že její přítel má nárok na azyl, za účelem sloučení rodiny pak má na ochranu nárok i ona. Sama pociťuje následky přítelovy aktivity ve svém životě, její obavy jsou proto důvodné. V jejím domě byli lidé, kteří se na něho přišli zeptat a vyhrožovali jí. Při zařizování víza byla v kontaktu s českými úřady, nikoliv s ruskými, její vycestování bez problémů tak není z uvedeného pohledu relevantní pro zamítnutí žádosti. S přítelem žila v Amurské oblasti, ve městě Bagověščensk, po nuceném odcestování přítele se přestěhovala do Petrohradu, k vyhrožování ale došlo i tam. Ze zpráv o zemi původu je patrné, že aktivisté jsou stíháni, je jim vyhrožováno, a to i za účast na demonstracích či shromážděních.
6. V neposlední řadě pak žalobkyně poukazovala na to, že se hlásí k feminizmu, vláda feministky stíhá, v budoucnu je tak ohrožena pronásledováním i za tyto aktivity, neboť spadají pod uplatňování názorů i příslušnost k určité sociální skupině.
7. Ke stavu lidských práv v Rusku žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 29. 2. 2012, čj. 7 Azs 8/2012, s tím, že Ruská federace se sice navenek proklamuje jako demokratický stát, dle objektivních podkladů lze však uzavřít, že jde o režim s prvky autoritarismu, potlačujícího lidská práva u některých skupin osob, zejména co se týká svobody slova. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhla zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

8. Z písemného vyjádření žalovaného ze dne 11. 12. 2018 vyplývá nesouhlas s žalobní argumentací žalobkyně, správní orgán uvedl, že přihlédl ke všem skutečnostem, které

žalobkyně uvedla, v rozhodnutí se s nimi dostatečně vypořádal. Zjistil řádně skutkový stav věci, opatřil si dostatečné aktuální informace o zemi původu. Azylově relevantní stav pro vyřčení možného udělení mezinárodní ochrany po provedeném správním řízení zjištěn nebyl. S odkazem na podrobné odůvodnění zamítavé argumentace pak žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

9. V replice ze dne 22. 1. 2019 pak žalobkyně reagovala na vyjádření žalovaného, zdůraznila, že dne 7. 1. 2019 uzavřela s partnerem manželství, o čemž předložila fotokopii oddacího listu, vystaveného matričním úřadem Rychnov nad Kněžnou. Je přesvědčena, že žalovaný nerozhodl souladně s judikaturou NSS a v této souvislosti připomněla jeho rozhodnutí ze dne 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006 a 4 Azs 103/2007.

IV. Jednání soudu

10. Dne 16. 9. 2019 soud jednal ve věci uvedené žaloby, žalobkyně odkázala na jednání ve věci manžela, které proběhlo týž den v 9,00 hodin, předložené materiály – Zprávu EASO o podmínkách v Ruské federaci a další podklady, i preambuli kvalifikační směrnice, pojednávající o dopadu situace na rodinné příslušníky uprchlíků. Po odročení jednání krajský soud dne 23. 9. 2019 konstatoval, že rozhodnutí žalovaného ve věci manžela žalobkyně bylo zrušeno a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení, soud proto ve věci žalobkyně přerušil řízení do doby vydání nového rozhodnutí žalovaného ve věci jejího manžela.
11. Podáním ze dne 2. 11. 2020 zaslala žalobkyně soudu rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2020, kterým žalovaný pod čj. OAM-352/ZA-ZA11-ZA10-R2-2018 rozhodl o udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu panu Maksimu Panorevinkovi, nar. 17. 5. 1991.
12. Krajský soud vydal dne 10. 11. 2020 usnesení o pokračování v řízení a nařídil jednání ve věci žalobkyně na den 11. 1. 2021.
13. Při jednání soudu poukázal zástupce žalobkyně na její ohrožení v zemi původu, a to nejen pro její vlastní problémy, plynoucí z jejích názorů a postojů, ale též pro důvody, které byly uznány jako azylově relevantní v případě jejího manžela. Navrhl zrušení napadeného rozhodnutí, náhradu nákladů řízení neúčtoval.
14. Pověřená pracovnice setrvala na původním petitu, náhradu nákladů řízení neuplatnila.

V. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Po přezkoumání a projednání věci dospěl soud k závěru, že rozhodnutí, vydané ve věci žalobkyně dne 5. 10. 2018, nemůže po vydání rozhodnutí ve věci jejího manžela ze dne 5. 10. 2020 jako souladné se zákonem obstát.
16. Krajský soud při jednání dne 16. 9. 2019 konstatoval podrobně skutečnosti, plynoucí ze správního spisu, tedy, že žalobkyně poskytla žalovanému údaje k žádosti o mezinárodní ochranu dne 17. 7. 2018, kdy uvedla, že její druh odešel z Ruska v červnu 2017 do ČR z důvodů vyhrožování a v červnu 2018 začali lidé, kteří dříve vyhrožovali jemu, vyhrožovat i její osobě. Měla tak obavu o život a proto žádá v ČR o ochranu.

17. Z průběhu správního spisu pak vyplývá provedení pohovoru s žalobkyní dne 17. 7. 2018, kdy uvedla ke svému vztahu s přítelem další podrobnosti, týkající se zejména jeho problémů a dále skutečnosti, že po jeho odjezdu byla kontaktována neznámými osobami, o nichž se mohla domnívat, že jsou z bezpečnostních složek a proto nemělo význam obracet se o pomoc a ochranu na orgány Ruské federace. Uvedla, že by mohla být na základě konstrukcí obviněna a obávala se o život. Z obsahu správního spisu dále plynou podkladové informace o zemi původu a tamní situaci, se kterými byla žalobkyně dne 4. 10. 2018 seznámena. Uvedla, že s podklady souhlasí, doplnila, že k základním právům a svobodám plyne, že soudy v Rusku trestně stíhají feministky, tou je i ona, toto je v Rusku považováno za extremismus. Ona osobně problémy neměla, ty započaly až po jejím odjezdu, ale je v kontaktu s kamarádkami stejného vyznání, jedna z nich je již obviněna a stíhána. Jmenuje se L. K. V době, kdy již pobývá v ČR, obvinila policie kamaráda jejího přítele dle čl. 282 za jeho příspěvky na internetu.
18. Z uvedených informací žalobkyně, sdělených v průběhu správního řízení je nepochybné, že pan M. P. je druhem žalobkyně již z průběhu správního řízení, z předloženého oddacího listu ze dne 7. 1. 2019 se pak jeví soudu jako nepochybné, že žalobkyně a pan P. uzavřeli manželství. Žalobkyně je tak nepochybně osobou, kterou má případně na mysli ustanovení § 13 zákona o azylu, nebo jeho ustanovení § 14b.
19. Z předloženého rozhodnutí správního orgánu ze dne 5. 10. 2020 plyne, že žalovaný cit. manželovi žalobkyně udělil azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Z rozhodnutí lze zjistit, že žalovaný neshledal, že by žadatel byl ve vlasti azylově relevantně pronásledován, nicméně vzhledem k tomu, že prezentoval na sociálních sítích zhruba 4 roky před svým odjezdem jednak vlastní publikace autorských příspěvků, jednak komentáře různých dalších kritických skutečností, a v této aktivitě pokračuje i v době současné, dospěl žalovaný k závěru, že obavy žalobce z možného obvinění v souvislosti s veřejnou a politickou angažovaností po případném návratu do vlasti jsou důvodné. Tento závěr pak žalovaný podpořil i citací z Výroční zprávy HRW 2020 – Ruská federace, ze dne 14. 1. 2020 a Zprávy Freedom House – Svoboda ve světě 2020 – Rusko, ze dne 4. 3. 2020, jakož i Informace OAMP – Ruská federace – Postihování za aktivitu na sociálních sítích, ze dne 31. 8. 2020; v neposlední řadě poukázal na závěry rozhodnutí NSS ze dne 19. 10. 2006, čj. 3 Azs 50/2006.
20. Žalobkyně soudu předložila k důkazu, jak výše uvedeno, oddací list, rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2020 ve věci manžela, dále svůj přípis ze dne 5. 1. 2021, v němž popsala své problémy a vztah k manželovi, doklad o psychologické pomoci, neurologický nález ze dne 22. 10. 2020, nález kardiambulace ze dne 26. 10. 2020 a internetové články o diskriminaci ženského hnutí v zemi původu. Tyto soud konstatoval v průběhu jednání soudu.
21. Krajský soud je posléze přesvědčen, že z výše uvedených skutečností nelze dospět k jinému závěru, než že rozhodnutí žalovaného ve věci žalobkyně ve světle provedených důkazů nemůže obstát a žalovaný provede nové správní řízení, v němž vezme v úvahu všechny skutečnosti, soudem zjištěné a popsané a provede dostatečnou argumentaci k závěru o tom, zda žalobkyni lze považovat za důvodně ohroženou pro případný návrat do Ruské federace, v souladu se zněním ustanovení § 13 a § 14b zákona o azylu, tedy z důvodů rodinné příslušnosti k poživateli mezinárodní ochrany – k manželovi, jemuž byl udělen azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu. V neposlední řadě pak vzhledem k žalobkyní sdělené informaci, že před odjezdem sice ve vztahu ke svým názorům neměla

žádné problémy, nicméně po dobu, kterou tráví v ČR, se dozvídá o sílících problémech feministek v Rusku, považuje soud za potřebné podrobněji argumentovat nebezpečí případných možných problémů pro případ návratu žalobkyně do země původu z důvodu její příslušnosti k hnutí feministek.

22. S poukazem na ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. pak krajský soud přistoupil pro vady řízení ke zrušení napadeného rozhodnutí, věc žalovanému dle odst. 4 vrací k dalšímu řízení, v němž žalovaný vezme v úvahu i důkazní prostředky, provedené soudem – odst. 6 téhož ustanovení.

VI. Náklady řízení

23. S odkazem na ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. vyslovil soud, že žádnému z účastníků nenáleží náhrada nákladů řízení. Žalobkyně, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady řízení neúčtovala.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 11. ledna 2021

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně